

Gmina Bestwina

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI W GMINIE BESTWINA
ZA 2020 ROK**

Bestwina, Kwiecień 2021 r.

I. Informacje ogólne

1. Wprowadzenie

Gmina Bestwina to gmina wiejska w południowej części województwa śląskiego, w powiecie bielskim. Wyróżniamy tu 4 sołectwa: Bestwina, Bestwinka, Janowice oraz Kaniów.

Głównymi źródłami powstania odpadów komunalnych na terenie gminy są gospodarstwa domowe oraz budynki użyteczności publicznej, handel, usługi oraz inne źródła takie jak: przystanki autobusowe, kosze uliczne, cmentarze.

2. Cel prowadzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2018r. poz. 1454) zwanej dalej ustawą, do zadań własnych gminy należy dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 9 tb ust. 1 ustawy, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- a. analizę możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b. analizę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;

- c. analizę kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d. liczbę mieszkańców;
- e. liczbę właścicieli nieruchomości, wobec których gmina wydała decyzję zobowiązującą do uiszczania opłaty za odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych (w sytuacji, o której mowa w art. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach);
- f. ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g. ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Niniejsza analiza obejmuje rok 2020 funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy: www.bip.bestwina.pl

3. Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Przy sporządzaniu niniejszej analizy oparto się o przepisy prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- a. ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.);
- b. ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.);
- c. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 19 z późn. zm.);
- d. rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2010 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
- e. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Śląskiego na lata 2016 -2022,

4. Przepisy prawa miejscowego obowiązujące na terenie gminy Bestwina

W 2020 roku obowiązywały następujące akty prawa miejscowego, regulujące ramy formalno-prawne systemu:

- a. Uchwała nr XXXI/244/2017 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- b. Uchwała nr XXXI/243/2017 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 października 2017 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bestwina,
- c. Uchwała Nr XXXI/244/2017 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwanego dalej szczegółowym,
- d. Uchwała nr XXXVI/279/2018 Rady Gminy Bestwina z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXV/268/2018 roku Rady Gminy Bestwina z dnia 19 lutego 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XVVIII/131/2016 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- e. Uchwała nr II/14/2018 Rady Gminy Bestwina z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/129/2016 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia metody i stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

W drugim półroczu 2020 roku zostały przeprowadzone konsultacje społeczne na projektami uchwał w sprawach dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Bestwina.

5. Realizacja umowy przez Wykonawcę

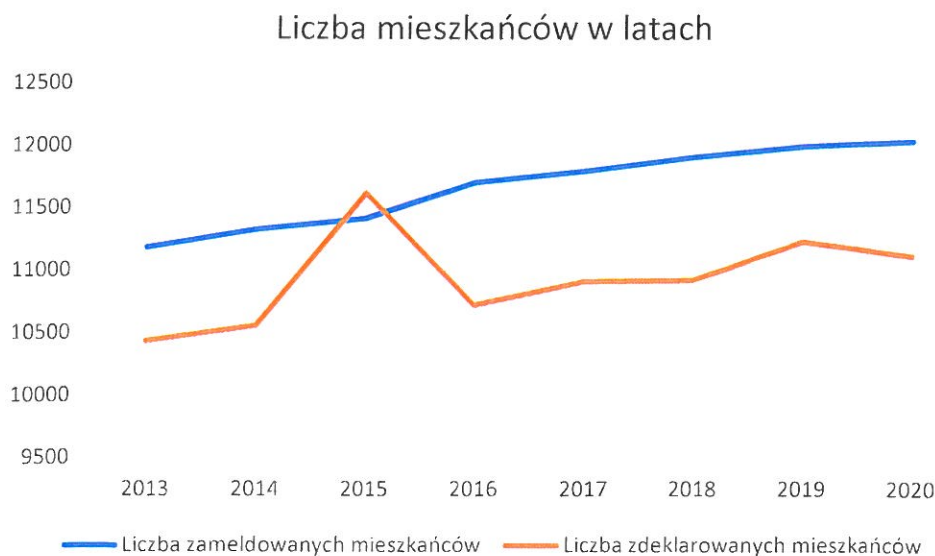
W analizowanym roku usługa w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Bestwina była świadczona na podstawie umowy ZiF.272.1.2018 zawartej w dniu 20 lutego 2018 roku na okres 3 lat. Usługa była wykonywana przez konsorcjum firm:

- a. PHU „Operatus” Marian Krajewski ul. Cyniarska 38, 43 – 300 Bielsko – Biała,
- b. Operatus Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa, ul. Cieszyńska 291, 43 – 384 Jaworze.

W czwartym kwartale 2020 roku rozpoczęła się procedura przetargowa tj. został ogłoszony przetarg nieograniczony na okres 10 miesięcy (tj. od 1 marca 2021 roku) na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Bestwina i ich transport do Zakładu Gospodarki Odpadami S.A. w Bielsku — Białej przy ul. Krakowskiej 315 d (dalej ZGO S.A.).

6. Liczba mieszkańców Gminy Bestwina w latach

Na potrzeby niniejszej analizy przez liczbę mieszkańców rozumie się liczbę osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt tymczasowy, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Wyk.1. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Bestwina w poszczególnych latach

Jak wynika z rejestru zameldowanych w porównaniu z rokiem 2013 nastąpił wzrost liczby mieszkańców o ponad 7%, natomiast w stosunku do roku poprzedniego o około 1%.

Zarówno w/w rejestr jak również ilość mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma wartość zmienną w skali miesiąca. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych oraz partycypujących w system finansowania gospodarki odpadami komunalnymi wynika m. in z faktu iż część osób zameldowanych osób zamieszkuje poza terenem gminy, z uwagi na miejsce pracy, nauki lub założenie własnej rodziny.

II. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

Na podstawie obowiązujących przepisów podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji komunalnej.

Na terenie gminy Bestwina nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartym porozumieniem międzygminnym z Gminą Bielsko-Biała z dnia 14 października 2014 r. przekazywane są do Instalacji Komunalnej - Zakładu Gospodarki Odpadami S.A. zlokalizowanego w Bielsku — Białej przy ul. Krakowskiej 315 d (dalej ZGO S.A.).

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami na lata 2016 -2022 uwzględniona jest planowana inwestycja pod nazwą: „Rozbudowa i modernizacja istniejącego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (zwanego dalej PSZOK) zlokalizowanego w Kaniowie ul. Młyńska 20 a.” Szacowany koszt przedsięwzięcia to 300 tysięcy złotych brutto.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami za 2020 wyniosły:

2 396 624, 35 zł.

Właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z Uchwałą nr II/14/2018 Rady Gminy Bestwina z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/129/2016 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia metody i stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych od lipca 2013 roku są objęci systemem odbierania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą. Od stycznia 2015 roku włączono również do systemu nieruchomości niezamieszkałe na których powstają odpady komunalne (np.: usługi handlowe, cmentarze, punkty gastronomiczne).

Otrzymane dochody za rok 2020 z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zostały przeznaczone na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi w analizowanym roku wyniosły **2 602 521,12 zł**, w tym:

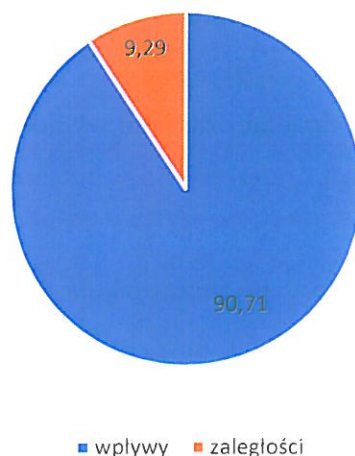
Koszt odbioru odpadów komunalnych: **892 080,00 zł**

Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych: **1 270 968,68 zł**

Pozostałe koszty m.in. administracyjne, doposażenie PSZOK: **197 737,74 zł.**

Zaległości z tytułu wnoszonych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiły **241 734,70 zł (ok 9 %).**

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Wyk.2. Procentowy udział zaległości w wydatkach poniesionych na system gospodarki odpadami w roku 2020

4. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Na terenie Gminy Bestwina w 2020 roku nie stwierdzono nieruchomości, na których były wytwarzane odpady komunalne, a ich właściciel nie ponosili z tego tytułu opłaty zagospodarowanie tymi odpadami.

5. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy

W 2020 roku Wykonawca odebrał i zebrał **4229,49 Mg** odpadów komunalnych od właścicieli z terenu gminy Bestwina co stanowi ponad 8 % więcej niż w roku ubiegłym. Wzrost ilości odebranych i zbieranych na PSZOK odpadów ulega corocznie zwiększeniu. Jest to związane z rozwojem budownictwa mieszkaniowego.

Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości w roku 2020

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	75,660
15 01 07	Opakowania ze szkła	281,360
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	784,300
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	538,640
20 01 99 ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny <i>popiół</i>	747,440
20 02 03		37,660
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	313,640
20 03 01 ex	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	302,000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	85,520
	Razem	3166,220

Tab.1. Ilość odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2020 roku

Ilość odpadów komunalnych zebranych (PSZOK) od właścicieli nieruchomości w 2020 roku

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	27,680
15 01 02 A	Opakowania z tworzyw sztucznych(polistyren spieniony)	0,700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych(polistyren spieniony)	3,960
15 01 07	Opakowania ze szkła	18,140
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	8,583
15 01 11*	Opak. z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest),włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0,992
16 01 03	Zużyte opony	36,340
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	4,880
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	257,580
20 01 10	Odzież	15,700
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,119
20 01 27*	Farby, tusze, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,360
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,131
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	3,221
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21,20 01 23 i 20 01 35	4,662
20 01 39	Tworzywa sztuczne	6,460
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	396,820
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	250,640

Tab.2. Ilość zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2020 roku

W 2020 roku zostało zebranych **1040,97 Mg** odpadów komunalnych w PSZOK w Kaniowie co stanowi ponad 20 % więcej odpadów komunalnych niż w roku ubiegłym.

Najwięcej zostało oddanych odpadów zielonych (stanowiących ponad 38% wszystkich odpadów w PSZOK), mebli i innych odpadów wielogabarytowych (stanowiących około 24% wszystkich odpadów w PSZOK) a także odpadów remontowo – budowlanych m.in. gruz, (co stanowi ponad 24% wszystkich odpadów w PSZOK).

6. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych:

20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 313,640 Mg

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne o kodzie 20 03 01 stanowiły 8% wszystkich odpadów z terenu gminy Bestwina. W stosunku do roku 2019 nastąpił spadek o 1% co oznacza że zostało mniej oddanych odpadów.

20 03 01 ex - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (Pozostałości po segregowaniu) 302,00 Mg

Niesegregowanie (zmieszane) odpady komunalne – tak zwane pozostałości po segregowaniu w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o ponad 10 %. To frakcja odpadów komunalnych powstająca po wysortowaniu szkła, papieru, tworzyw sztucznych oraz odpadów ulegających biodegradacji. Jest to związane ze zmianą możliwości wyboru opcji oddawania segregowanych odpadów komunalnych, co oznacza iż mieszkańcy decydują się na selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

W 2020 roku zostało odebranych z PSZOK odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01 - **396,820 Mg**.

Wyżej wymienione odpady to w szczególności pochodzące z nieruchomości zamieszkałych m. in. trawa, liście. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost o 30%. Zaleca się mieszkańcom aby kompostowali powyższe odpady na swojej nieruchomości.

19 12 12	Masa odpadów zawierająca frakcje ulegające biodegradacji, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania	199,264
19 12 12	Masa odpadów zawierająca frakcje nieulegające biodegradacji, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania	8,291
19 12 12	Masa odpadów, powstała po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania	202,772

Tab.3. Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów

Poniżej jest przedstawiony poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U.z 2016 r. poz. 2167):

1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

Gmina Bestwina w poprzednich latach osiągnęła poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W 2020 roku w/w poziom miał wynosić minimum 50%, zatem został osiągnięty i wyniósł 56%.

2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych:

Gmina Bestwina w poprzednich latach osiągnęła poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. W 2020 roku poziom również został osiągnięty i wyniósł 98 %. gdzie minimum wynosi 70%/

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, **poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;**

Gmina Bestwina w poprzednich latach osiągnęła poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. W obliczeniach w/w/ poziomu za rok 2020 obowiązuje inna metodyka liczenia. Maksymalny poziom jaki można było osiągnąć to 35%. Gmina Bestwina osiągnęła wymagany poziom, który wyniósł 17%.

III. PODSUMOWANIE

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Bestwina w 2020 roku funkcjonował poprawnie. Mieszkańcy mieli możliwość oddawania odpadów „u źródła” (tj; szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne, popiół, bioodpady i pozostałości po segregowaniu oraz zmieszane (w przypadku braku segregacji) oraz korzystania z PSZOK w Kaniowie. Planuje się zwiększenie dostępności (tj. dodatkowe dni) na PSZOK dla mieszkańców ze względu na rosnące nim zainteresowanie.

Utrzymanie równowagi w kolejnych latach pomiędzy dochodami a wydatkami z tytułu gospodarowania odpadami może być trudnym wyzwaniem z uwagi na występujące okoliczności niezależne od jednostek samorządu terytorialnego związane z rosnącymi kosztami zagospodarowania odpadów komunalnych będących wynikiem ograniczonych możliwości zagospodarowania.

W analizowanym roku wymagane poziomy zostały osiągnięte. Wśród liczby mieszkańców nastąpił wzrost o około 1%. Z przedstawionych danych wynika, że odpady zmieszane wykazały tendencję spadkową co jest spowodowane m.in. edukacją ekologiczną i większą świadomością mieszkańców na temat selektywnej zbiórki odpadów.

Cały czas musimy mieć na względzie, że od nas jako mieszkańców zależy jakość segregacji „u źródła”, co ma z kolei wpływ na opłaty za zagospodarowanie i odbiór.

Bestwina, dnia 28.04.2021 r.

WÓJT
mgr Artur Beniowski

